

ABC SERWISÓW SPOŁECZNOŚCIOWYCH

ISTOTA

Serwis społecznościowy (portal społecznościowy) to serwis internetowy, który służy do budowania sieci społecznych oraz stosunków społecznych, które opierają się na podobnych zainteresowaniach, wspólnym życiu zawodowym lub prywatnym itp. Sieć społecznościowa pozwala na komunikację pomiędzy osobami na całym świecie. Konto na jednym z portali społecznościowych umożliwia kontakt z rodziną i znajomymi oraz dzielenie się informacjami lub zainteresowaniami. Cechy charakterystyczne mediów społecznościowych to m.in:

- możliwość tworzenia i odbierania treści – użytkownicy tworzą treści w nich dostępne np. udostępniając zdjęcia i filmy, pisząc krótkie wzmianki, notki czy artykuły blogowe. Jako użytkownicy możemy zarówno zapoznawać się z treściami udostępnionymi przez innych użytkowników, jak i samodzielnie udostępniać stworzone przez nas treści, np. zrobione zdjęcie czy nagrany film,
- możliwość komentowania treści, reagowania na nie poprzez polubienia itp.
- działanie w trybie ciągłym - dostęp 24h na dobę, komunikacja na żywo, niezwłoczna dostępność publikowanych treści dla pozostałych użytkowników,
- brak klasycznej redakcji (takiej, jak np. w gazetach, gdzie zespół redakcyjny decyduje o tym, jakie treści są publikowane) – to użytkownicy decydują o tym, jakie treści znajdą się w mediach społecznościowych. W swobodzie formułowania tych treści ogranicza ich obowiązujące powszechnie prawo oraz regulamin danego portalu lub aplikacji społecznościowej.

NAJWIĘKSZE I NAJPOPULARNIEJSZE SERWISY SPOŁECZNOŚCIOWE

Według raportu „Digital 2022”, w roku 2021 czołówka najczęściej używanych serwisów społecznościowych w skali globalnej (całego świata) wyglądała następująco:

- 1) Facebook - ok. 2,9 miliarda użytkowników,
- 2) YouTube – ok. 2,5 miliarda użytkowników,
- 3) WhatsApp – ok. 2 miliardy użytkowników,
- 4) Instagram – ok. 1,5 miliarda użytkowników,
- 5) Wechat – ok. 1,3 miliarda użytkowników,
- 6) Tik – Tok – ok. 1 miliard użytkowników.

Jak pokazuje powyższa statystyka serwisy społecznościowe z roku na rok odgrywają coraz ważniejszą rolę w życiu ludzi/społeczeństw/państw i nic nie wskazuje, aby miało się to zmienić. Warto uświadomić sobie, iż na całym świecie jest już ponad 4,2 miliarda ich użytkowników, co oznacza, że korzysta z nich już ponad połowa ludzkości.

GŁÓWNE SERWISY SPOŁECZNOŚCIOWE W POLSCE I NA ŚWIECIE

1/ Facebook – to numer jeden zarówno na świecie, jak i w Polsce. Jak wskazano wyżej korzysta z niego blisko 3 miliardy użytkowników na całym świecie. Serwis ten umożliwia dzielenie się zdjęciami, tekstami, filmami, a także tworzenie grup oraz wydarzeń.

Strona internetowa: www.facebook.com

Film instruktażowy: <https://www.youtube.com/watch?v=4UgcOEhncJc>

2/ YouTube – to z kolei portal zawierający treści video, używany przez blisko 2,5 miliarda użytkowników. YouTube stwarza niezwykle szerokie możliwości zamieszczania i oglądania filmów od bardzo krótkich do pełnometrażowych produkcji, zawiera ogromną liczbę teledysków, filmików edukacyjnych i innych materiałów wideo. Użytkownicy mogą komentować filmy, zostawiać przy nich lajki oraz subskrybować ulubione kanały.

Strona internetowa: www.youtube.com

Film instruktażowy: <https://www.youtube.com/watch?v=z8ifKFQ85UU>

3/ Wechat – ten komunikator nie jest szczególnie popularny w Polsce, ale cieszy się dużym uznaniem zwłaszcza w Azji a liczba jego użytkowników oscyluje wokół 1,3 miliarda

Strona internetowa: www.wechat.com

4/ Instagram – jest to chyba najbardziej znany serwis i aplikacja społecznościowa do dzielenia się zdjęciami, ale również materiałami video. Liczba użytkowników to ok. 1,5 miliarda osób.

Strona internetowa: www.instagram.com

Film instruktażowy: <https://www.youtube.com/watch?v=WypJDt9cn5M>

5/ TikTok – to kolejny serwis społecznościowy do dzielenia się krótkimi osobistymi filmikami, który bardzo szybko zyskuje na popularności, zwłaszcza wśród osób młodych. Aktualnie posiada on ponad 1 miliard użytkowników.

Strona internetowa: www.tiktok.com/pl-PL/

6/ Twitter – to portal do prowadzenia micro-blogów - krótkich treści składających się z maksymalnie 160 znaków. W Polsce cieszy się bardzo dużą popularnością między innymi wśród polityków oraz użytkowników biznesowych.

Strona internetowa: www.twitter.com

7/ LinkedIn – to z kolei największy portal społecznościowy dla profesjonalistów i pracowników, którzy zainteresowani są utrzymywaniem kontaktów zawodowych.

Strona internetowa: www.linkedin.com

NAJWAŻNIEJSZE ZASADY BEZPIECZEŃSTWA W MEDIACH SPOŁECZNOŚCIOWYCH

1. Mocne hasło

Konto w serwisie społecznościowym powinno zostać zabezpieczone niepowtarzalnym i odpowiednio długim hasłem. Hasło to swoisty klucz do sejfu - jeśli ktoś wszedłby w posiadanie tego hasła mógłby dokonać przejęcia naszego konta w mediach społecznościach, kradzieży naszej tożsamości, transferu pieniędzy lub uzyskać dostęp do naszych prywatnych danych. Niestety - często spotykaną praktyką w zakresie tworzenia haseł do różnych aktywności w internecie jest permanentne korzystanie z tego samego, niezmiennego hasła. Jest to zdecydowanie niewłaściwe i generuje potencjalne

niebezpieczeństwo utraty kontroli nad naszym kontem - każde hasło powinno mieć charakter niepowtarzalny.

Tworząc hasło do naszego konta pamiętajmy o następujących zasadach:

- hasło nie powinno być takie samo jak nazwa użytkownika lub część tej nazwy;
- hasło nie powinno być imieniem nikogo z naszego najbliższego otoczenia (członka rodziny, przyjaciela itp.);
- hasło nie powinno zawierać danych osobowych własnych lub rodziny (np. numer telefonu, data urodzenia, numer rejestracyjny samochodu, nazwa ulicy),
- tworząc hasło nie należy używać sekwencji kolejnych liter, liczb lub innych znaków np.: „abcde”, „12345”, „QWERTY”;
- nie należy używać więcej, niż trzech kolejnych znaków na klawiaturze, takich jak „abc” lub „123”,
- nie należy używać więcej niż dwóch kolejno powtarzających się ciągów znaków np. „kkk4kkk”;

2. Ograniczenie dostępu do konta

Rekomenduje się uaktywnienie **dwuskładnikowego uwierzytelniania** na wszystkich kontach. Można z niego korzystać w większości serwisów społecznościowych. Uwierzytelnianie dwuskładnikowe (często skracane do 2FA, z ang. two-factor authentication) zapewnia sposób podwójnej weryfikacji naszej tożsamości. Nawet jeśli cyberprzestępca w jakiś sposób wejdzie w posiadanie naszego identyfikatora/adresu e-mail i hasła, nie będzie mógł uzyskać dostępu bez konieczności dodatkowej weryfikacji tożsamości. Polega to na tym, iż podczas konfigurowania 2FA zostaniemy poproszeni o podanie „drugiego składnika weryfikującego”, do którego dostęp mamy tylko my. Może to być np.: kod wysłany SMS-em na nasz numer telefonu lub kod/jednorazowy numer utworzony przez aplikację zainstalowaną na naszym urządzeniu mobilnym. Niektóre usługi online mają od razu włączone 2FA. Jeżeli jednak ta funkcja nie jest domyślnie aktywna, można ją włączyć samodzielnie. Jeśli opcja włączenia 2FA jest dostępna, zwykle znajduje się ona w ustawieniach dotyczących bezpieczeństwa konta, gdzie może być nazwana „weryfikacją dwuetapową”.

3. Kontakty wyłącznie z prawdziwymi znajomymi.

Do listy znajomych należy dodawać wyłącznie osoby, które rzeczywiście się zna i którym się ufa. Należy pamiętać, iż przyjmując nową osobę do grupy znajomych najczęściej domyślnie udostępniamy jej swoje prywatne zdjęcia oraz informacje o sobie.

4. Korzystanie tylko z oficjalnych aplikacji sieci społecznościowych

Wszelkie aplikacje należy pobierać wyłącznie z oficjalnych sklepów internetowych np. Google Play dla Android, App Store dla iOS i Microsoft Store dla Windows.

5. Zadbanie o prywatność

W ramach serwisu społecznościowego, z którego korzystamy, należy aktywować rozwiązania zwiększające prywatność.

6. Program antywirusowy

Komputer lub urządzenie mobilne, z którego korzystamy, należy koniecznie zaopatrzyć w program antywirusowy. Pozwoli to na zatrzymanie złośliwego oprogramowania, zanim jeszcze zostanie ono pobrane do systemu. Najpopularniejsze przeglądarki internetowe ostrzegają o podejrzanych stronach internetowych – zaleca się respektowanie takich ostrzeżeń i nie odwiedzanie ww. stron. Mogą one zawierać złośliwe oprogramowanie, które umożliwi przestępcom przejęcie kontroli nad naszym urządzeniem.

WYBRANE DARMOWE PROGRAMY ANTYWIRUSOWE NA KOMPUTER

1/ Avast Free Antivirus - to jeden z najbardziej popularnych produktów do ochrony komputera przed zagrożeniami z sieci. Oferuje zaawansowane i intuicyjne metody skanowania, alerty dotyczące włamań, zaporę sieciową, możliwość ostrzegania o podejrzanym działaniu aplikacji oraz sprawdzanie aktualności zainstalowanych programów. należy zaznaczyć, iż ze względu na darmowy charakter programu podczas korzystania z niego pojawiają się reklamy, oferujące instalowanie innych, płatnych komponentów. Takie powiadomienia pojawiające się na ekranie można jednak bez konsekwencji pominąć.

Link do pobrania na komputer: <https://www.avast.com/pl-pl/free-antivirus-download#pc>

2/ AVG AntiVirus Free - to również intuicyjny i prosty w instalacji program oferujący m.in. skanowanie sprzętu, wykrywanie niebezpieczeństw oraz wdrażanie rozwiązań mających na celu zlikwidowanie problemu. Pakiet zawiera również komponent do blokowania podejrzanych załączników, linków i pobieranych plików oraz ochrony skrzynki e-mailowej. Oprócz tego jest wyposażony w niszcarkę plików, która pozwala trwale usuwać dokumenty lub całe katalogi z pamięci komputera.

Link do pobrania na komputer: <https://www.avg.com/pl-pl/free-antivirus-download#pc>

3/ Avira Free Antivirus - to bezpłatny pakiet do ochrony komputera z systemem Windows i macOS, który blokuje oprogramowanie szpiegujące, ransomware, trojany, komponenty reklamowe i wiele innych. Zapewnia zabezpieczenie i aktualizacje w czasie rzeczywistym oraz nie spowalnia komputera charakteryzując się szybkim skanowaniem.

Link do pobrania na komputer: <https://www.avira.com/en/free-antivirus-windows>

4/ Panda Free Antivirus – to z kolei darmowe oprogramowanie do skanowania komputera, które korzysta z pomocy w chmurze do szybkiego wyszukiwania i zapobiegania trojanom, wirusom, oprogramowaniu szpiegującemu, komponentom reklamowym i innym formom złośliwej aktywności pochodzącej z sieci. Program udostępnia możliwość zaplanowania cyklicznego skanowania lub wykonania go na żądanie. Panda Free Antivirus dostępny jest tylko na sprzęt z systemem Windows.

Link do pobrania na komputer: <https://www.pandasecurity.com/en/homeusers/free-antivirus/>